

SÄÄSTVA ARENGU JOHANNESBURGI DEKLARATSIOON

Meie põlvkonnalt järeltulijatele

1. Meie, maailma rahvaste esindajad, olles kogunenud Säästva arengu maailma tippkohtumisele Johannesburgis, Lõuna-Aafrikas, 2.-4. septembrini 2002, kinnitame veelkord oma valmisolekut asuda säästva arengu teele.
2. Me seame enda eesmärgiks üles ehitada inimlik, õiglane ja hooliv globaalühiskond, mis tunnistab, et kõik vajavad inimväärilist kohtlemist.
3. Selle kohtumise alguses ütlesid maailma lapsed meile vaikselt, kuid kindlalt, et tulevik kuulub neile, ja sellele mõeldes esitasid meile üleskutse kindlustada meie tegude kaudu, et nad päriksid maailma, mis oleks vaba vääritusest ja masendusest, mille põhjuseks on vaesus, keskkonnaseisundi halvenemine ja mittesäästev areng erineval kujul.
4. Me vastame neile lastele, kes kehastavad meie ühist tulevikku, et meid kõiki, kes me oleme pärit maailma erinevatest paikadest ja kellele on osaks saanud erinevad elukogemused, ühendab ja ajendab sügav sisemine vajadus luua uus ja helgem lootuse maailm.
5. Seetõttu võtame endale ühise vastutuse kindlustada ja tugevdada üksteist eeldavaid/tingivaid ja toetavaid säästva arengu tugisambaid – majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning keskkonnakaitset kohalikul, riiklikul, piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil.
6. Me kuulutame sellelt mandrilt, inimkonna hällist käesoleva rakendusplaani ja deklaratsiooni kaudu oma vastutust üksteise, elu ühtsuse ja meie laste ees.
7. Mõistes, et inimkond asub teelahkmel, oleme ühendanud oma otsustavuse tegemaks sihikindlaid jõupingutusi, mis on vajalikud, et välja töötada praktiline ja selge plaan vaesuse kaotamiseks ja inimkonna arenguks.

Stockholmist Rio de Janeiro ja Johannesburgini

8. Kolmkümmend aastat tagasi Stockholmis jõudsime ühisele arusaamisele, et keskkonnaseisundi halvenemine on kiiret käsitlemist vajav probleem. Kümme aastat tagasi Rio de Janeiro peetud ÜRO Keskkonna ja arengu konverentsil jõudsime tulemusele, et Rio printsiipidel põhinev keskkonnakaitse ning majanduslik ja sotsiaalne areng on säästva arengu alustoad. Selle arengu saavutamiseks võtsime vastu globaalprogrammi Agenda 21 ja Rio deklaratsiooni, mille järgimise kohustust veelkord kinnitame. Rio tippkohtumine oli märkimisväärne teetähis, mis andis kuju säästva arengu uuele tegevuskavale.

9. Rio ja Johannesburgi kohtumiste vahele jäänud ajal said maailma rahvad kokku mitmel suurel konverentsil ÜRO egiidi all, kaasa arvatud Monterrey arengu rahastamise konverents, samuti Doha ministrite konverents. Nendel kohtumistel kujundati maailma jaoks inimkonna tuleviku laiahaardeline nägemus.

10. Johannesburgi tippkohtumisel saavutasime palju, ja inimeste ning vaadete rikkaliku muustrit põimides otsisime konstruktiivselt ühist teed, mis viib maailma suunas, kus austatakse ja viiakse ellu säästva arengu nägemust. Johannesburgi kohtumine andis kinnitust ka märkimisväärsele edule globaalse konsensuse ja kogu meie planeedi elanike partnerluse saavutamise suunas.

Meie ees seisvad väljakutsed

11. Me mõistame, et vaesuse kaotamine, tarbimis- ja tootmistavade muutmine ning majandusliku ja sotsiaalse arengu aluseks olevate loodusvarade kaitsmine ja haldamine on ülimuslikud eesmärgid ning säästva arengu peamised eeldused.

12. Sügav eraldusjoon, mis lahutab inimühiskonna rikkasteks ja vaesteks ning üha süvenev lõhe arenenud ja areneva maailma vahel kujutavad endast peamist ohtu globaalsele hüvangule, julgeolekule ja stabiilsusele.

13. Maailma keskkond kannatab üha rohkem. Looduse mitmekesisus kahaneb jätkuvalt, kalavarud aina vähenevad, kõrbestumine haarab üha rohkem ja rohkem viljakat maad, kliimamuutuste kahjulikud mõjud on juba ilmnenud, loodusõnnetusi esineb ikka sagedamini ja nad on aina laastavamad ning arengumaad on muutunud üha kaitsetumateks, ning õhu-, vee- ja merereostus röövivad jätkuvalt miljonitelt inimestelt elamisväärilise elu.

14. Globaliseerumine on lisanud neile väljakutsetele uue mõõtme. Turgude kiire integratsioon, kapitali liikuvus ja ülemaailmsete investeeringuvoogude märkimisväärne suurenemine on kaasa toonud uued väljakutsed ja võimalused säästva arengu poole püüdlemiseks. Paraku on globaliseerumise tulud ja kulud ebavõrdselt jaotatud, arengumaade ette aga kerkivad seda väljakutset vastu võttes ainult neile omased raskused.

15. Ebavõrdsuse süvenemine ohustab kogu maailma, ja kui me ei tegutse viisil, mis põhjapanevalt muudab meie elulaadi, võivad maailma vaesed kaotada usu oma esindajatesse, ning meie jaoks enesestmõistetavatesse demokraatlikesse süsteemidesse, sest nad saavad oma esindajatelt ainult õõnsaid sõnu ja tühje lubadusi.

Meie panus säästvasse arengusse

16. Meil on kindel kavatsus tagada, et meie rikkalikku mitmekesisust, meie kollektiivset jõudu, kasutatakse ainult tulemuslikeks partnerlusteks, mille sihiks on muutused ja säästva arengu kui ühise eesmärgi saavutamine.

17. Me tervitame rõõmuga Johannesburgi tippkohtumise tähelepanu koondumist inimväärikuse jagamatuse küsimusele ja oleme kindlalt nõuks võtnud eesmärkide, ajakavade ja partnerluste kohta langetatud otsuste kaudu kiiresti suurendada selliste põhivajaduste kättesaadavust nagu puhas vesi, kanalisatsioon, energia, tervishoid, toiduga kindlustatus ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse. Samal ajal töötame koos, et aidata üksteisel osa saada rahalistest ressursidest, kasu saada turgude avanemisest, kindlustada suutlikkuse loomine, tagada kaasaegse tehnoloogia siire ja kasutamine arengu huvides, kindlustada inimestele arenguvõimalused, hariduse ja väljaõppe saamine, et mahajäämus igaveseks kõrvaldada.

18. Meie kohuseks on tagada, et naiste õigused ja vabastamine ning sooline võrdõiguslikkus integreeritakse kõikidesse tegevustesse, mis on hõlmatud Agenda 21, Millenniumi arengusih tide ja Johannesburgi rakendusplaaniga.

19. Me tunnistame, et tegelikult globaalsel ühiskonnal on vahendid ja ressursid, et astuda vastu inimkonna ees seisvale vaesuse kaotamise ja globaalse arengu väljakutsetele. Üheskoos astume täiendavaid samme, et kindlustada nende käepäraste ressursside kasutamine inimkonna hüvanguks.

20. Seetõttu, et kaasa aidata meie arengueesmärkide ja sihtide saavutamisele, kutsume üles arenenud maid, kes pole seda veel teinud, astuma konkreetseid samme Ametliku arenguabi (ODA) rahvusvaheliselt kokkulepitud tasemetega saavutamiseks.

21. Me tervitame ja toetame tugevamate piirkondlike rühmituste ja liitude kujunemist nagu Aafrika Arengu Uus Partnerlus (*New Partnership for Africa's Development, NEPAD*), mis täiustavad piirkondlikku koostööd, muudavad paremaks rahvusvahelise koostöö ja edendavad säästvat arengut.

22. Me jätkame erilise tähelepanu osutamist väikesaarte arenguriikide ja kõige vähem arenenud maade arenguvajadustele.

23. Me anname endale aru, et säästev areng nõuab pikaajalist perspektiivi ja laiapõhjalist osalemist poliitika kujundamises, otsuste langetamises ja rakendamises kõikidel tasanditel. Me jätkame sotsiaalsete partneritena tööd stabiilsete partnerlussuhete loomiseks kõikide peamiste gruppidega, austades igaühe sõltumatut ja olulist rolli.

24. Me jagame veendumust, et erasektoril, nii suurtel kui väikestel ettevõtetel on kohustus oma seadusliku äritegevuse käigus kaasa aidata õiglaste ja säästvate kogukondade ja ühiskondade kujunemisele.

25. Me oleme ka valmis looma töötamisvõimalusi, et abistada sissetulekute suurendamisel, arvestades Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (*ILO*) töötamise aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooni.

26. Me oleme arvamusel, et ettevõtete aruandekohustuse täitmine erasektori ettevõtete poolt on vajalik. See peaks toimuma läbipaistvas ja stabiilses õiguslikus keskkonnas.

27. Me seame eesmärgiks tugevdada ja parandada avalikku haldust igal tasandil, et tõhusalt ellu viia Agenda 21, Millenniumi arengusih te ja Johannesburgi rakenduskava.

Tulevik tähendab mitmepoolsust/hargamaisust

28. Me vajame säästva arengu eesmärkide saavutamiseks tõhusamaid, demokraatlikumaid ja läbipaistvamaid rahvusvahelisi ja mitmepoolseid institutsioone.

27. Me kinnitame veelkord oma valmisolekut järgida ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse printsiipe ja eesmärke, samuti tugevdada mitmepoolsust. Me toetame ÜRO juhtivat rolli, sest maailma kõige üldisema ja laiemalt esindatud organisatsioonina on ta kohaseim säästvat arengut edasi viima.

28. Me võtame endale ka kohustuse regulaarsete ajavahemike järel läbi viia säästva arengu sihtide ja eesmärkide poole liikumise eduseiret.

Viime selle ellu!

29. Oleme ühisel seisukohal, et tegemist peab olema kaasava protsessiga, mis hõlmab kõiki peamisi gruppe ja valitsusi, mis osalesid ajaloolisel Johannesburgi tippkohtumisel.

30. Me võtame endale kohustuse tegutseda koos, seotuna ühise eesmärgiga päästa meie planeet, edendada inimeste arengut ning saavutada üldine heaolu ja rahu.

31. Me pühendume Johannesburgi rakendusplaani elluviimisele ja aitame kaasa selles määratletud tähtsajaliste, ühiskondlik-majanduslike ja keskkonnavalaste sihtmärkide saavutamisele.

32. Me anname Aafrika mandrilt, inimkonna hällist pühaliku töötuse maailma rahvastele ja põlvkondadele, kellele jääb see Maa pärast meid, et oleme seadnud oma eesmärgiks viia ellu meie ühine lootus säästva arengu saavutamiseks.

Me väljendame sügavaimat tänulikkust Lõuna-Aafrika rahvale ja valitsusele nende helde külalislahkuse ja suurepärase korralduse eest säästva arengu maailma tippkohtumise läbiviimisel.